

Protokół

76. posiedzenia Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej, które odbyło się 19 grudnia 2012 roku w gmachu Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii przy ul. Wspólnej 2 w Warszawie. W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji – według załączonej listy obecności (zał. 1).

Wstępny porządek obrad obejmował:

1. Zagajenie.
2. Przyjęcie protokołu 75. posiedzenia Komisji z dnia 28 listopada 2012 roku.
3. Sprawy bieżące.
4. Omówienie zasad latynizacji języków: tamilskiego, urdu, arabskiego.
5. Omówienie wykazu polskich nazw geograficznych z obszaru Europy (bez Litwy, Białorusi, Ukrainy, Czech, Słowacji i Rosji).

Obrady prowadziła Ewa Wolnicz-Pawłowska, przewodnicząca Komisji.

Ad 1. Przewodnicząca przywitała członków Komisji.

Ad 2. Do protokołu 75. posiedzenia zgłoszono kilka uwag redakcyjnych. Po ich uwzględnieniu protokół przyjęto (13 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się).

Ad 3. K. Przyszewska rozdała członkom Komisji plan pracy na 2013 rok zatwierdzony 30 listopada przez Głównego Geodetę Kraju.

Członkowie Komisji zostali poinformowani, że 10 grudnia Główny Geodeta Kraju wydał *zarządzenie nr 19 w sprawie składu osobowego Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej*. Zgodnie z tym zarządzeniem Komisja liczy obecnie 16 członków – członkami Komisji przestali być: Stanisław Alexandrowicz, Janusz Danecki i Waldemar Rudnicki. Zgodnie z § 6 ust. 1. *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie trybu i zakresu działania Państwowej Rady Geodezyjnej i Kartograficznej i Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasad wynagradzania ich członków* Komisja podejmuje uchwały „zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy składu osobowego” – zatem obecnie kworum potrzebne do podejmowania uchwał wynosi 8 osób.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych przysłało oficjalne potwierdzenie zmiany długiej nazwy Somalii, proponując jednocześnie przyjęcie formy *Federalna Republika Somalii* (dotychczasowa nazwa to *Republika Somalijska*). W czasie dyskusji nad propozycją MSZ zwrócono uwagę, że również poprawnym tłumaczeniem obecnej długiej nazwy tego państwa jest *Somalijska Republika Federalna*. Nazwa w formie przymiotnikowej nawiązuje do dotychczasowych polskich długich nazw tego państwa – *Republika Somalijska* (obowiązującej od uzyskania niepodległości w 1960 roku do 1969 roku oraz ponownie w latach 1991-2012) i *Somalijska Republika Demokratyczna* (obowiązującej w latach 1969-1991). Ponadto zauważono, że zmianie z nazwy przymiotnikowej na dopełniaczową uległo tłumaczenie nazwy państwa na język angielski – dotychczas było to *Somali Republic*,

obecnie jest to *Federal Republic of Somalia* – jednak nie uległa podobnej zmianie forma somalijska (odpowiednio *Jamhuuriyadda Soomaaliya* i *Jamhuuriyadda Federaalka Soomaaliya*) i arabska (odpowiednio *Džumhurijjat as-Sumal* i *Džumhurijjat as-Sumal al-Fidiralijja*). Uznano, że skoro nie zmieniła się forma nazwy oryginalnej, to nie ma powodu do zmieniania formy nazwy polskiej. Dlatego Komisja postanowiła rekomendować Ministerstwu Spraw Zagranicznych ustalenie długiej polskiej nazwy Somalii w postaci *Somalijska Republika Federalna* (za rekomendowaniem tej formy opowiedziało się 6 osób, za rekomendowaniem formy *Federalna Republika Somalii* opowiedziało się 5 osób, 2 osoby wstrzymały się od głosu).

29 listopada ONZ przyznała Palestynie status „nieczłonkowskiego państwa obserwatora ONZ” („non-Member Observer State” – UN General Assembly Resolution 67/19). Za głosowało 138 państw, przeciw – 9, wstrzymało się od głosu – 41 (w tym Polska). Komisja uznała, że należy wyjaśnić z MSZ, czy zachować dotychczasowy sposób wymieniaania Palestyny w wykazie nazw państw (umiejscowienie w załączniku z terytoriami o spornym i nieustalonym statusie, brak długiej nazwy), a także czy nie należałoby zmienić przypisu wyjaśniającego jej status.

Do Komisji wpłynęło pismo, w którym zwrócono uwagę, że na 71. posiedzeniu (30 maja 2012 roku) błędnie ustalono polską nazwę czeskiej miejscowości – zmieniono wtedy nazwę *Sobieszowice* na *Sobiszowice*. Jednak zapis stosowany zarówno historycznie, jak i współcześnie to *Szobiszowice* (dawniej także w formie *Szebiszowice*). Po sprawdzeniu w materiałach źródłowych okazało się, że Komisja faktycznie popełniła błąd – zmieniając nazwę *Sobieszowice* skasowano zbędne „e” z drugiej sylaby pomijając poprawę początkowego „s” na „sz”. Przez aklamację postanowiono naprawić ten błąd i zmieniono nazwę *Sobiszowice* na ***Szobiszowice***. M. Zych poinformował, że w bieżącym roku ukazała się mapa „Zaolzie” w skali 1:70 000 czeskiego wydawnictwa ShoCart z polskim nazewnictwem – warto przeanalizować zastosowane tam nazwy i porównać je z nazewnictwem stosowanym przez Komisję.

Komisja wysłała pismo do Głównego Urzędu Statystycznego, w którym zwróciła uwagę na błędne stosowanie nazw niektórych państw i terytoriów w rocznikach statystycznych. W odpowiedzi GUS stwierdził, że stosuje nazewnictwo zgodne z regulacjami Unii Europejskiej – w *rozporządzeniu Komisji (UE) w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 471/2009 w sprawie statystyk Wspólnoty dotyczących handlu zagranicznego z państwami trzecimi, w odniesieniu do aktualizacji nazewnictwa państw i terytoriów* podane są nazwy państw i terytoriów zależnych, które GUS stosuje. Ponadto GUS wezwał Komisję do zmiany nazwy państwa *Holandia* na *Niderlandy* powołując się na ww. rozporządzenie oraz na pismo ambasady Holandii do polskiego MSZ w sprawie stosowania nazwy *Niderlandy* oraz nazw obywateli i języka.

Komisja zwróciła uwagę, że pismo wysłane przez ambasadę nie jest wyznacznikiem, jak powinno się stosować dane nazwy – jest to wyłącznie opinia strony holenderskiej, którą warto dyskutować, jednak nie można bezkrytycznie przyjmować. Ponadto zauważono, że pismo to jest z 1997 roku – kwestia nazewnictwa Holandii była przez Komisję omawiana kilka lat później i w porozumieniu z MSZ uzgodniono, że państwo to ma krótką nazwę *Holandia*, a długą *Królestwo Niderlandów*. Sama nazwa *Niderlandy* w języku polskim ma

kontekst wyłącznie historyczny i odnosi się do dawnego państwa obejmującego m.in. obecną Holandię i Belgię. Nie są również przekonujące argumenty, że Holandia jest nazwą jednego z kilku regionów kraju i nie może jednocześnie odnosić się do całego państwa, gdyż podobny przypadek jest także w Czechach (*Czechy* to także nazwa krainy), Wielkiej Brytanii (taką nazwę nosi także wyspa zajmująca tylko część państwa), czy Austrii (historyczna Austria obejmuje tylko część państwa o tej nazwie).

Odnosnie do rozporządzenia Komisji Europejskiej zwrócono uwagę, że zawiera ono sporo błędnych nazw (np. *Francuskie Terytoria Południowe*, *Wyspy Kokosowe (Wyspy Keelinga)*, *Republika Czeska*, *Wyspy Galapagos*, *Wyspy Łabędzie*, *Archipelag Chagos*). Uznano, że należy interweniować w sprawie ich zapisu – należy ustalić, kto zatwierdzał polską wersję rozporządzenia i domagać się jej poprawy.

Omawiając bieżące propozycje zmian nazw Komisja postanowiła:

- dodać egzonim **Rezerwat Biosfery Wyspy Książęcej** dla obszaru chronionego na Wyspach Świętego Tomasza i Książęcej (aklamacja);
- dodać egzonim **Rezerwat Biosfery Środkowej Zambezi** dla obszaru chronionego w Zimbabwie (aklamacja);
- zmienić egzonim *Park Narodowy Dolnego Zambezi* na **Park Narodowy Dolnej Zambezi** dla obszaru chronionego w Zambii (aklamacja) – nazwa *Zambezi* jest rodzaju żeńskiego;
- dodać pseudoegzonim **Góry Gamburcewa** dla gór podlodowcowych na Antarktydzie (aklamacja);
- dodać pseudoegzonim **Wostok** dla jeziora podlodowcowego na Antarktydzie (aklamacja).

Ad 4. Na posiedzeniu omówiono zasady latynizacji języka urdu i arabskiego. Ze względu na nieobecność autora, nie omówiono zasad latynizacji języka tamilskiego.

Dla języka urdu Komisja zalecała dotychczas zmodyfikowany schemat transliteracyjny przyjęty przez G. A. Zografa oraz transkrypcję opracowaną w Instytucie Orientalistycznym Uniwersytetu Warszawskiego. W porównaniu do dotychczasowych zasad transliteracji i transkrypcji wprowadzono niewielkie modyfikacje. Uszczegółowiono zasady latynizacji samogłosek; literę *ڙ*, która była dotychczas oddawana w transliteracji jako *ž*, zastąpiono zapisem *zh*; w transkrypcji zaś litera *خ* była dotychczas oddawana jako *ch*, obecnie proponowane jest jej zapisywanie jako *kh*.

Zaproponowana tablica transkrypcji i transliteracji dla języka urdu ma postać:

Spółgłoski¹

końcowa	formy liter:		samodzielna	transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa			
ل	ل	ل	ل	a, i, u	a, i, u
ب	ب	ب	ب	b	b
پ	پ	پ	پ	bh	bh

końcowa	formy liter:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
پ	پ	پ	پ	p	p
پھ	پھ	پھ	پھ	ph	ph
ت	ت	ت	ت	t	t
تھ	تھ	تھ	تھ	th	th
ٹ	ٹ	ٹ	ٹ	ṭ	t
ٹھ	ٹھ	ٹھ	ٹھ	th	th
ث	ث	ث	ث	ṣ	s
ج	ج	ج	ج	j	dź
جھ	جھ	جھ	جھ	jh	džh
چ	چ	چ	چ	c	ć
چھ	چھ	چھ	چھ	ch	ćh
ح	ح	ح	ح	ḥ	h
خ	خ	خ	خ	kh	kh
د	د	د	د	d	d
دھ	دھ	دھ	دھ	dh	dh
ڈ	ڈ	ڈ	ڈ	ḍ	d
ڈھ	ڈھ	ڈھ	ڈھ	ḍh	dh
ذ	ذ	ذ	ذ	ẓ	z
ر	ر	ر	ر	r	r
ڑ	ڑ	ڑ	ڑ	ṛ	r
ڑھ	ڑھ	ڑھ	ڑھ	ṛh	rh
ز	ز	ز	ز	z	z
ژ	ژ	ژ	ژ	zh	ż
س	س	س	س	s	s
ش	ش	ش	ش	ś	ś
ص	ص	ص	ص	ṣ	s
ض	ض	ض	ض	ẓ	z
ط	ط	ط	ط	ṭ	t
ظ	ظ	ظ	ظ	ẓ	z
ع	ع	ع	ع ²	‘	-
غ	غ	غ	غ	ġ	g
ف	ف	ف	ف	f	f
ق	ق	ق	ق	q	k
ك, ك	ك	ك	ك, ك	k	k

końcowa	formy liter:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
کھ	کھ	کھ	کھ	kh	kh
گ	گ	گ	گ	g	g
گھ	گھ	گھ	گھ	gh	gh
ل	ل	ل	ل	l	l
م	م	م	م	m	m
ن	ن	ن	ن	n	n
ں	ں	ں	ں	~ ³	-n
و	و	و	و	v	w
ہ	ہ, ہ ⁴	ہ, ہ ⁵	ہ	h, h ^h	h, -
ء, ئ, ی, ا ⁶ , و, ؤ	ء, ئ, ی, ا ⁷	أ ⁸	ء ⁹	,	-
ح	ح	ح	ح	y	j

Ligatura¹⁰

końcowa	forma:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
لا, لا	لا, لا	لا	لا	lā	la

Samogłoski

końcowa	formy liter:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
-	اَ	اَ	اَ	a	a
ا	ا	اَ	اَ	ā	a
اِ	-	-	اِ ¹¹	ā	a
-	اِ	اِ	اِ	i	i
اِ	-	-	اِ	e	e ¹²
اِی	اِی	اِی	اِی	ī	i
-	اُ	اُ	اُ	u	u
اُ	اُ	اُ	اُ	ū	u
اِی ¹³	اِی	اِی	اِی	e ¹⁴	e
و	و	او	و	o ¹⁴	o
اِی	اِی	اِی	اِی	ai	aj
اِو	اِو	اِو	اِو	au	au

Znaki specjalne

◌̣, ◌̤	<i>dżazm, sukun</i>	dwa warianty znaku oznaczającego brak samogłoski po spółgłosce, nad którą został umieszczony
◌̣̣	<i>szadda, taszdid</i>	znak oznaczający podwojenie spółgłoski, nad którą został umieszczony

Duże i małe litery

W języku urdu nie rozróżnia się dużych i małych liter. Nawiązując do konwencji europejskich, piszemy dużą literą wszystkie wyrazy znaczące. Występujące niekiedy wewnątrz nazw postpozycje posesywne *kā, kī, kē* pisze się małymi literami.

- ¹ Łącznie ze spółgłoskami przydechowymi, ułożonymi we wspólnym porządku alfabetycznym.
- ² Litera występująca wyłącznie w wyrazach zapożyczonych z języka arabskiego, niewymawiana w języku urdu.
- ³ Znak tyldy nad samogłoską, np. Nošã.
- ⁴ Forma wewnątrzwyrazowa litery występuje w dwu wariantach graficznych.
- ⁵ Forma początkowa litery występuje w dwu wariantach graficznych.
- ⁶ Forma końcowa litery występuje w pięciu postaciach graficznych; litera występuje wyłącznie w wyrazach zapożyczonych z języka arabskiego.
- ⁷ Forma wewnątrzwyrazowa litery występuje w czterech postaciach graficznych; litera występuje wyłącznie w wyrazach zapożyczonych z języka arabskiego.
- ⁸ Litera występująca w języku urdu wyłącznie w zapożyczeniach z języka arabskiego.
- ⁹ Litera niewymawiana w języku urdu.
- ¹⁰ W przeciwieństwie do dwuznaku ʃ inne ligatury, czyli połączenia dwu lub więcej znaków spółgłoskowych, choć są liczne, nie mają charakteru obowiązkowego i zależą od predylekcji kaligraficznych piszącego. Nie zostały więc uwzględnione w tabeli.
- ¹¹ Występuje wyłącznie na końcu wyrazów pochodzenia arabskiego.
- ¹² Znak *izafet* sygnalizujący konstrukcję pochodzenia perskiego, w której pierwszy rzeczownik, zaopatrzone w ten znak, jest opisany przez rzeczownik następujący po nim. W transkrypcji i transliteracji oddziela się go dywizem od pierwszego rzeczownika, np. Dariyā'-e Sindh (*trl.*), Darija-e Sindh (*trb.*).
- ¹³ Występuje wyłącznie na końcu wyrazów.
- ¹⁴ Podobnie jak w innych językach indoaryjskich, samogłoski *e* oraz *o* w języku urdu są zawsze długie, więc nie ma potrzeby graficznego uwzględniania ich długości.

Komisja przez aklamację przyjęła zaproponowane zasady transkrypcji i transliteracji dla języka urdu.

Następnie omówiono zasady latynizacji dla języka arabskiego. Komisja dotychczas nie przyjmowała oficjalnie zasad transliteracji i transkrypcji dla tego języka, jednak w wykazach konsekwentnie stosowany jest system zalecony przez ONZ w 1972 roku (tzw. system bejrucki) oraz polska transkrypcja fonetyczna. Przygotowane tablice latynizacyjne jedynie systematyzują dotychczas stosowane zasady.

Zaproponowana tablica transkrypcji i transliteracji dla języka arabskiego ma postać:

Spółgłoski

kończąca	formy liter:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
ء, ئ, ؤ, أ ¹	ء, ئ, ؤ, أ ¹	أ, إ ²	ء	' , - ³	' , - ⁴
ل	ل	ل	ل	-	- ⁵
ب	ب	ب	ب	b	b
ت	ت	ت	ت	t	t
ث	ث	ث	ث	th	s

końcowa	formy liter:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
ج	ج	ج	ج	j	dż
ح	ح	ح	ح	ħ ⁶	h
خ	خ	خ	خ	kh	ch
د	د	د	د	d	d
ذ	ذ	ذ	ذ	dh	z
ر	ر	ر	ر	r	r
ز	ز	ز	ز	z	z
س	س	س	س	s	s
ش	ش	ش	ش	sh	sz
ص	ص	ص	ص	ṣ ⁶	s
ض	ض	ض	ض	ḍ ⁶	d
ط	ط	ط	ط	ṭ ⁶	t
ظ	ظ	ظ	ظ	ẓ ⁶	z
ع	ع	ع	ع	‘	’, - ⁷
غ	غ	غ	غ	gh	gh
ف	ف	ف	ف	f	f
ق	ق	ق	ق	q	k
ك	ك	ك	ك	k	k
ل	ل	ل	ل	l	l
م	م	م	م	m	m
ن	ن	ن	ن	n	n
و	و	و	و	w	w
ه	ه	ه	ه	h	h
ة	-	-	ة	h, t ⁸	-, t ⁸
ي	ي	ي	ي	y	j

Ligatura⁹

końcowa	forma:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
لا, لا	لا, لا	لا	لا	lā	la

Samogłoski

końcowa	formy liter:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
اَ	اَ	أَ	اَ	a	a

końcowa	formy liter:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
آ, لآ	آ, لآ	آ	آ	ā	a
-	أ	-	أ	à	a
أ	-	-	أ ¹⁰	á	a
إ	إ	إ	إ	i	i
إي	إي	إي	إي	ī	i
أ	أ	أ	أ	u	u
أو	أو	أو	أو	ū	u

Dyftongi

końcowa	formy liter:			transliteracja	transkrypcja
	wewnętrzna	początkowa	samodzielna		
أي	أي	أي	أي	ay	aj
أو	أو	أو	أو	aw	au
أوي	أوي	أوي	أوي	uy	uj

Znaki specjalne

◌ْ	<i>sukun, dżazma</i>	znak oznaczający brak samogłoski po spółgłosce, nad którą został umieszczony
◌ّ	<i>szadda, taszdid</i>	znak oznaczający podwojenie spółgłoski, nad którą został umieszczony znak redukcji krótkiej samogłoski słabej <i>a, i</i> lub <i>u</i> na początku wyrazu, zastępujący w piśmie zarówno tę samogłoskę, jak i <i>hamzę</i> , z którą jest umieszczony; w transliteracji zaznacza się poprzez postawienie nad tą samogłoską <i>ptaszka</i> ~ lub znaku <i>brewis</i> ~; w transkrypcji zredukowana samogłoska jest pomijana.
أ	<i>wasla</i>	znak oznaczający brak samogłoski po spółgłosce, nad którą został umieszczony
◌ّ, ◌ّ, ◌ّ	<i>tanwin</i> (lub <i>nunacja</i>)	znaki dodatkowe, oznaczające przypadki rzeczowników i przymiotników, nie występują współcześnie w nazwach geograficznych.

Rodzajnik określony

Rodzajnik określony *al-*, występujący przed wyrazami zaczynającymi się od *spółgłosek słonecznych* (*huruf szamsijja*), ulega asymilacji. Zamiast litery *l* pisze się wtedy odpowiednio [*trl.* (*trb.*): *t* (*t*), *th* (*s*), *d* (*d*), *dh* (*z*), *r* (*r*), *z* (*z*), *s* (*s*), *sh* (*sz*), *š* (*s*), *đ* (*d*), *ř* (*t*), *ž* (*z*), *l* (*l*), *n* (*n*)]. Rodzajnik określony pisze się w języku arabskim razem z wyrazem, do którego się odnosi. Ponieważ jednak stanowi odrębną jednostkę leksykalną, w transliteracji i transkrypcji jest oddzielony *dywizem* (*łącznikiem*: -), np. Al-Madīnah (*trl.*), Al-Madina (*trb.*), Ar-Riyāḍ (*trl.*), Ar-Rijad (*trb.*).

Duże i małe litery

W języku arabskim nie rozróżnia się dużych i małych liter. Nawiązując do konwencji europejskich, piszemy dużą literą wszystkie wyrazy znaczące oraz rodzajniki na początku nazwy. Rodzajniki oraz rzadko występujące przyimki wewnątrz nazw złożonych pisze się małą literą, np. Al-‘Irq al-Kabīr ash-Sharqī (*trl.*), Al-Irk al-Kabir asz-Szarki (*trb.*).

- ¹ Forma wewnątrzwyrazowa i końcowa litery *hamza* występuje w czterech postaciach graficznych: samodzielnie lub z jednym z trzech elementów pomocniczych. Każdy z tych elementów pomocniczych może występować w dwu wariantach: łączącym się i niełączącym się z poprzedzającą literą.
- ² Litera *hamza* występuje na początku wyrazu zawsze z elementem pomocniczym (*alif*).
- ³ W transliteracji *hamzę* na początku wyrazu pomija się, pozostawiając jedynie odpowiednią samogłoskę.
- ⁴ W transkrypcji zwykle pomija się literę *hamza*, poza tym, gdy znajduje się między samogłoskami – wtedy litera ta jest transkrybowana jako '.
- ⁵ Litera (*alif*) nie ma własnej wartości fonetycznej, służy jedynie jako podpórka pod literę *hamza* lub znak przedłużenia samogłoski *a*.
- ⁶ Litery w transliteracji zapisywane z ogonkiem (*cédille*) można zastępować literami z kropkami: $\text{ḥ} \rightarrow \text{h}$, $\text{ṣ} \rightarrow \text{s}$, $\text{ḏ} \rightarrow \text{d}$, $\text{ṭ} \rightarrow \text{t}$, $\text{ẓ} \rightarrow \text{z}$.
- ⁷ W transkrypcji zwykle pomija się tę literę, poza tym, gdy znajduje się między samogłoskami – wtedy litera ta jest transkrybowana jako '.
- ⁸ Litera (*ta marbuta*) występuje wyłącznie na końcu wyrazów. Jest ona transliterowana i transkrybowana jako *t* w rzeczowniku opisywanym przez inny rzeczownik następujący po nim, które razem tworzą konstrukcję określaną jako *idafa* lub *status constructus*; w pozostałych sytuacjach transliteruje się ją jako *h*, a w transkrypcji jest pomijana.
- ⁹ W przeciwieństwie do dwuznaku *ʃ* inne ligatury, czyli połączenia dwu lub więcej znaków spółgłoskowych, choć są liczne, nie mają charakteru obowiązkowego i zależą od predylekcji kaligraficznych piszącego. Nie zostały więc uwzględnione w tabeli.
- ¹⁰ Litera (*alif maksura*) występuje wyłącznie na końcu wyrazów.

Komisja przez aklamację przyjęła zaproponowane zasady transkrypcji i transliteracji dla języka arabskiego.

Ad. 5. Omawiając nazwy obiektów geograficznych z obszaru Europy Komisja uchwaliła:

- dodanie egzonimu ***Epir Północny*** dla regionu w Albanii (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Cieśnina Korfu*** dla cieśniny w Albanii i Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu ***Drin*** dla rzeki w Albanii (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Wielki Drin*** dla rzeki w Albanii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu ***Pindos*** dla gór w Albanii i Grecji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Korab*** dla szczytu w Albanii i Macedonii (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Kotlina Grazu*** dla kotliny w Austrii (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Alpy Ennstalskie*** dla gór w Austrii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu ***Brenner*** dla przełęczy w Austrii i Włoszech (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Rezerwat Biosfery Jeziora Nezyderskiego*** dla obszaru chronionego w Austrii (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Rezerwat Biosfery Lasu Wiedeńskiego*** dla obszaru chronionego w Austrii (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***kanton bośniacko-podriński*** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu w Bośni i Hercegowinie (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***kanton hercegowińsko-neretwiański*** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu w Bośni i Hercegowinie (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***kanton dziesiąty*** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu w Bośni i Hercegowinie (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***kanton posawski*** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu w Bośni i Hercegowinie (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***kanton sarajewski*** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu w Bośni i Hercegowinie (aklamacja);

- dodanie egzonimu **kanton środkowobośniacki** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu w Bośni i Hercegowinie (aklamacja);
- dodanie egzonimu **kanton tuzlański** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu w Bośni i Hercegowinie (aklamacja);
- dodanie egzonimu **kanton uńsko-sański** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu w Bośni i Hercegowinie (aklamacja);
- dodanie egzonimu **kanton zachodniohercegowiński** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu w Bośni i Hercegowinie (aklamacja);
- dodanie egzonimu **kanton zenicko-dobojski** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu w Bośni i Hercegowinie (aklamacja);
- dodanie egzonimu **Bośnia** dla rzeki w Bośni i Hercegowinie (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Balczik** dla miejscowości w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Botewgrad** dla miejscowości w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Chaskowo** dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Dobricz** dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Gabrowo** dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Jamboł** dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Karłowo** dla miejscowości w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Kazanyk** dla miejscowości w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Kozłoduj** dla miejscowości w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Kyrdżali** dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Łowecz** dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Nesebyr** dla miejscowości w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Pazardżik** dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Plewen** dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Płowdiw** dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Samokow** dla miejscowości w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Sliwen** dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- ustalenie, że egzonim **Stoneczny Brzeg** odnosi się do miejscowości, a nie do części miejscowości w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Smolan** dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Szumen** dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu **Trojan** dla miejscowości w Bułgarii (aklamacja);

- dodanie pseudoegzonimu *Tyrgowiszte* dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Warna* dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Widyń* dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Wraca* dla miejscowości i jednostki administracyjnej w Bułgarii (aklamacja);
- ustalenie, że egzonim *Złote Piaski* odnosi się do części miejscowości, a nie do samodzielnej miejscowości w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Arda* dla rzeki w Bułgarii i Grecji (aklamacja);
- skasowanie egzonimu *Biały Iskyr* dla rzeki w Bułgarii (aklamacja) – jeden ze źródłowych cieków rzeki Iskyr, mający ok. 25 km długości, dla pozostałych nie są ustalone egzonimy: *Черни Искър* (wraz z *Прав Искър* uznawany za źródła całego Iskyru), *Леви Искър*; ponadto wiele rzek, dla których są ustalone egzonimy, powstaje z połączenia potoków, które do nazwy rzeki mają dodany człon „biały”, „górnny”, „mały” itp., a dla których egzonimy nie są zalecane, np. Mesta powstaje z potoków noszących nazwy *Черна Места* i *Бяла Места*, Saara z rzek *Sarre Rouge* i *Sarre Blanche*, Piana z *Westpeene*, *Ostpeene* i *Kleine Peene*, Mały Samosz z *Someșul Cald* i *Someșul Rece*, Wełtawa ze *Studená Vltava* i *Teplá Vltava*;
- dodanie pseudoegzonimu *Iskyr* dla rzeki w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Nizina Tracka* dla niziny w Bułgarii, Grecji i Turcji (aklamacja);
- skasowanie egzonimu *Kotlina Etropolska* dla kotliny w Bułgarii (aklamacja) – jedna z licznych niewielkich kotlin bułgarskich, polska nazwa jest dla niej zbędna;
- dodanie egzonimu *Kotlina Kiustendilska* dla kotliny w Bułgarii (aklamacja);
- skasowanie egzonimu *Kotlina Wyrzecka* dla kotliny w Bułgarii (7 głosów za skasowaniem, 4 przeciw, 2 wstrzymujące się) – jedna z licznych niewielkich kotlin bułgarskich, polska nazwa jest dla niej zbędna;
- zmianę egzonimu *Balkan Środkowy* na *Balkany Środkowe* dla gór w Bułgarii (aklamacja) – dla całego pasma jest ustalony egzonim *Balkany*, a nie *Balkan*, zatem nazwa części tego pasma też powinna być w liczbie mnogiej – nie jest to jedno pasmo, tylko szereg różnych pasm, stąd zasadna liczba mnoga (analogicznie jak w przypadku np. pasm Apeninów, czy Beskidów, gdzie nazwy typu *Apenin Liguryjski*, *Apenin Neapolitański*, *Beskid Żywiecki*, *Beskid Niski* odnoszą się do pojedynczych pasm, zaś nazwy typu *Apeniny Południowe*, *Apeniny Środkowe*, *Beskidy Wschodnie*, *Beskidy Zachodnie* do większych fragmentów gór składających się z wielu pasm);
- zmianę egzonimu *Balkan Wschodni* na *Balkany Wschodnie* dla gór w Bułgarii (aklamacja);
- zmianę egzonimu *Balkan Zachodni* na *Balkany Zachodnie* dla gór w Bułgarii i Serbii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Riła* dla gór w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Strandża* dla gór w Bułgarii i Turcji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Witosza* dla gór w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Botew* dla szczytu w Bułgarii (aklamacja);

- dodanie pseudoegzonimu **Musala** dla szczytu w Bułgarii (aklamacja);
- zmianę egzonimu *Park Narodowy Balkanu Środkowego* na **Park Narodowy Bałkanów Środkowych** dla obszaru chronionego w Bułgarii (aklamacja);
- dodanie egzonimu **Piryn** dla gór w Bułgarii (6 głosów za, 5 przeciw, 2 wstrzymujące się);
- zmianę egzonimu *Park Narodowy Pirinu* na **Park Narodowy Pirynu** dla obszaru chronionego w Bułgarii (aklamacja).

Na 34. posiedzeniu (24 października 2007) Komisja postanowiła, aby nie wprowadzać nazw dla jednostek administracyjnych Chorwacji. Uczyniono tak, gdyż z jednej strony nie potrafiąco rozstrzygnąć, jak tłumaczyć chorwacki termin *županija* (na *župania*, *komitat*, czy może *županat*), z drugiej strony uznano, że tworzenie polskich form przymiotnikowych od złożonych nazw chorwackich jest skomplikowane i raczej zbędne. Jednak jednostki administracyjne Chorwacji są polszczone na różne sposoby, często polszczone (transkrybowane) są chorwackie formy przymiotnikowe, a nie tworzone poprawne polskie przymiotniki od nazw wyjściowych, zaś termin rodzajowy *županija* jest tłumaczony dowolnie (*župania*, *powiat*, *okręg*, *województwo*, *dystrykt*...). Komisja uznała, że w związku z tym należy ustalić polskie nazwy dla jednostek administracyjnych Chorwacji, aby ujednoczyć to nazewnictwo. Przyjęto, że chorwacki termin *županija* będzie tłumaczony na *župania*, zaś w formach przymiotnikowych litery nie występujące w alfabecie polskim będą zastępowane polskimi odpowiednikami, za wyjątkiem pozycji na początku przymiotnika, np. *vukowarski* (por. *vanuacki*), *križewczyński*. Uchwalono zatem, przez aklamację, przyjęcie następujących egzonimów dla tych jednostek:

- **župania bielowarsko-bilogorska**;
- **župania brodzko-posawska**;
- **župania dubrownicko-neretwiańska**;
- **župania istrijska**;
- **župania karlowacka**;
- **župania kopriwnicko-križewczyńska**;
- **župania krapieński-zagorska**;
- **župania licko-seńska**;
- **župania medzimurska**;
- **župania osijecko-barańska**;
- **župania požeđzko-slavońska**;
- **župania primorsko-gorska**;
- **župania szybenicko-knińska**;
- **župania sisacko-moslavińska**;
- **župania splicko-dalmatyńska**;
- **župania varaždinska**;
- **župania virowiticko-podrawska**;
- **župania vukowarsko-srijemska**;
- **župania zadarska**;
- **župania zagrzebska**.

Kontynuując omawianie nazw Komisja uchwaliła:

- dodanie pseudoegzonimu **Pula** dla miejscowości w Chorwacji (aklamacja);
- dodanie egzonimu **Hiuma** dla jednostki administracyjnej w Estonii (aklamacja);

- dodanie egzonimu *Virumaa Wschodnia* dla jednostki administracyjnej w Estonii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Virumaa Zachodnia* dla jednostki administracyjnej w Estonii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Parnawa* dla jednostki administracyjnej w Estonii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Sarema* dla jednostki administracyjnej w Estonii (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Tartu* dla jednostki administracyjnej w Estonii (aklamacja);
- zmianę egzonimu *Jezioro Narewskie* na *Zbiornik Narewski* dla jeziora w Estonii i Rosji (aklamacja) – jest to zbiornik zaporowy (zarówno w nazwie estońskiej, jak i rosyjskiej stosowany jest termin rodzajowy „zbiornik”, a nie „jezioro”); dla zbiorników z obszaru byłego ZSRR stosowane są nazwy z terminem „zbiornik”, a nie „jezioro”;
- dodanie egzonimu *Nizina Północnoestońska* dla niziny w Estonii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Nizina Zachodnioestońska* dla niziny w Estonii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Finlandia Południowo-Wschodnia* dla jednostki administracyjnej w Finlandii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Ostrobotnia* dla regionu w Finlandii (7 głosów za dodaniem egzonimu *Ostrobotnia*, 1 głos za dodaniem pseudoegzonimu *Österbotten*, 4 głosy wstrzymujące się);
- dodanie egzonimu *Ostrobotnia* dla jednostki administracyjnej w Finlandii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Ostrobotnia Południowa* dla jednostki administracyjnej w Finlandii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Ostrobotnia Północna* dla jednostki administracyjnej w Finlandii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Ostrobotnia Środkowa* dla jednostki administracyjnej w Finlandii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Sawonia* dla regionu w Finlandii (11 głosów za dodaniem egzonimu *Sawonia*, 0 głosów za dodaniem pseudoegzonimu *Savo*, 2 głosy wstrzymujące się);
- dodanie egzonimu *Sawonia Południowa* dla jednostki administracyjnej w Finlandii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Sawonia Północna* dla jednostki administracyjnej w Finlandii (aklamacja);
- skasowanie egzonimu *Masyw Fińsko-Karelski* dla obiektu w Finlandii i Rosji (aklamacja) – nie jest to nazwa regionu geograficznego, tylko nazwa jednostki geologicznej;
- ustalenie, że egzonim *Międzymorze Fińsko-Karelskie* odnosi się do regionu, a nie do przesmyku w Finlandii i Rosji (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Park Narodowy Wschodniej Zatoki Fińskiej* dla obszaru chronionego w Finlandii (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Midi-Pireneje* dla jednostki administracyjnej we Francji (8 głosów za dodaniem egzonimu *Midi-Pireneje*, 3 głosy za dodaniem egzonimu *Południe-Pireneje*, 2 głosy wstrzymujące się);

- dodanie egzonimu ***Dolina Oise*** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Indre i Loara*** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Lot i Garonna*** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Maine i Loara*** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Meurthe i Mozela*** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Sekwana Nadmorska*** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Sekwana-Saint-Denis*** dla jednostki administracyjnej drugiego rzędu we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Narbona*** dla miejscowości we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Mały Rodan*** dla rzeki (ujściowe ramię Rodanu) we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Wielki Rodan*** dla rzeki (ujściowe ramię Rodanu) we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Kanał Marny*** dla kanału we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Kanał Mozy*** dla kanału we Francji (aklamacja);
- skasowanie egzonimu ***Kanał Rodan-Marsylia*** dla kanału we Francji (aklamacja) – dawniej był to dość istotny kanał łączący Marsylię z Arles, jednak obecnie *Canal de Marseille au Rhône* to liczący zaledwie 21 km fragment dawnego kanału, z tego 7 km to zamknięty tunel Rove (odcinek kanału łączący Marsylię z Marignane po zawaleniu się w 1963 roku tunelu został zamknięty), 10,5 km to szlak wodny wytyczony w jeziorach Étang de Berre i Étang de Bolmon, a kanał właściwy ma zaledwie 3,5 km; po wybudowaniu strefy przemysłowej w Fos-sur-Mer i zmianie przebiegu kanału odcinek (ok. 30 km) łączący to miasto z Arles nazwano *Canal d'Arles au Port de Fos-sur-Mer*, odcinek kanału pomiędzy Fos-sur-Mer a Étang de Berre (miasto Martigues) liczący 13 km nosi obecnie trzy różne nazwy odcinkowe (*Canal de Navodation Fos-sur-Mer à Port-de-Bouc*, *Canal de Caronte*, *Canal Galiffet*); egzonim dla tego szczątkowego kanału jest zbędny;
- dodanie egzonimu ***Kanał Wogezów*** dla kanału we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Wzgórze Normandzkie*** dla wyżyny we Francji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu ***Masyw Mont Blanc*** dla gór we Francji, Szwajcarii i Włoszech (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Park Regionalny Loara-Andegawenia-Turenia*** dla obszaru chronionego we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Park Regionalny Normandia-Maine*** dla obszaru chronionego we Francji (aklamacja);
- dodanie egzonimu ***Park Regionalny Scarpe-Skalda*** dla obszaru chronionego we Francji (aklamacja).

1 stycznia 2011 roku weszła w życie reforma administracyjna w Grecji – uproszczeniu uległa struktura administracyjna, a także liczba jednostek administracyjnych. Dotychczasowe gminy (jednostki administracyjne trzeciego rzędu) zostały zachowane,

jednak zmniejszono ich liczbę z 1033 do 325. Nomosy, które dotychczas były jednostkami administracyjnymi drugiego rzędu i istniały w Grecji od 1845 roku, zostały zlikwidowane. W ich miejsce jednostkami administracyjnymi drugiego rzędu zostały regiony (gr. *periferia*), które do końca 2010 roku były jednostkami administracyjnymi pierwszego rzędu. W poprzedniej strukturze administracyjnej regiony były wyłącznie jednostkami administracji centralnej, obecnie są to zaś jednostki samorządu lokalnego. Regiony zachowały swoje granice i nazwy. Ustanowione zostały zaś nowe jednostki pierwszego rzędu obejmujące od jednego do trzech regionów. Tych 7 nowych jednostek, nazwanych po grecku αποκεντρωμένη διοίκηση (apokendomeni diikisi, apokentrōménī dioíkīsi – ‘zdecentralizowana administracja’), przejęło rolę dawnych regionów, czyli jednostek administracyjnych zarządzanych przez władze centralne.

W związku z tymi zmianami Komisja postanowiła przez aklamację:

- dodać nazwy dla nowych jednostek administracyjnych pierwszego rzędu: *Atyka*; *Epir-Macedonia Zachodnia*; *Kreta*; *Macedonia-Tracja*; *Peloponez*, *Grecja Zachodnia i Wyspy Jońskie*; *Tesalia-Grecja Środkowa*; *Wyspy Egejskie*;
- skasować nazwy stosowane dotychczas dla nomosów: *Achaja*; *Argolida*; *Arkadia*; *Arta*; *Atyka*; *Beocja*; *Chalkidiki*; *Chania*; *Chios*; *Cyklady*; *Dodekanez*; *Drama*; *Elida*; *Etolia i Akarnania*; *Eubea*; *Eurytania*; *Ewros*; *Florina*; *Fokida*; *Ftiotyda*; *Grewena*; *Heraklion*; *Imatia*; *Janina*; *Karditsa*; *Kastoria*; *Kawala*; *Kefalinia*; *Kerkira*; *Kilkis*; *Koryntia*; *Kozani*; *Ksanti*; *Lakonia*; *Larisa*; *Lasiti*; *Lesbos*; *Leukada*; *Magnezja*; *Mesenia*; *Pela*; *Pieria*; *Preweza*; *Retimno*; *Rodopy*; *Saloniki*; *Samos*; *Seres*; *Tesprotia*; *Trikala*; *Zakintos*.

Kontynuując omawianie nazw Komisja uchwaliła:

- dodanie pseudoegzonimu *Ajos Nikolaos* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Amfisa* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Argostoli* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Chalkida* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Edesa* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Egina* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Ermupoli* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Hydra* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Igumenitsa* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie egzonimu *Itaka* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Kalamata* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Karpenisi* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Katerini* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Komotini* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Kos* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Lamia* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Liwadia* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Naksos* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Pirgos* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Polijiros* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Rodos* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Tripoli* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Weria* dla miejscowości w Grecji (aklamacja);
- dodanie pseudoegzonimu *Wolos* dla miejscowości w Grecji (aklamacja).

Ze względu na brak czasu, na kolejne posiedzenie przeniesiono dokończenie omawiania wykazu polskich nazw geograficznych z obszaru Europy.

Termin kolejnego posiedzenia Komisji ustalono wstępnie na 30 stycznia 2013 roku.

Na tym posiedzenie zakończono.

Protokółował:
Wiceprzewodniczący Komisji
mgr Maciej Zych

Przewodnicząca Komisji
prof. dr hab. Ewa Wolnicz-Pawłowska